

Kayıt sayısı: 93453047

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI
Gümrükler Genel Müdürlüğü'ne

Tarım ve Orman Bakanlığı Gıda Kontrol Genel Müdürlüğü denetim elemanlarının yaptıkları denetimlerde bazı bitki koruma ürünlerinin depolarda/antrepolarda varlığı tespit edilmiş ve bu ürünlerin “**Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2023/5 tebliğ**” hükümlerine göre muafiyetler kapsamında bakanlıklarının onayı alınmadan ithalat işlemlerinin gerçekleştirildiğinin bildirilmesi üzerine, Bakanlığınız Ticaret Anlaşmaları ve Risk Değerlendirme Genel Müdürlüğü tarafından inceleme başlatılmıştır.

Gümrük Muhafaza Genel Müdürlüğü tarafından Karar Destek Sistemi veri tabanında yer alan ithalatçı firmalar sorgulanıp, serbest dolaşıma giriş beyannameleri tespit edilmiş ve gümrük müdürlüklerine bu beyannamelerin “ikincil kontrol kapsamında” değerlendirilmesinin uygun olacağı bildirilmiştir.

Gümrük müdürlükleri tarafından yapılan incelemelerde SDG (Serbest Dolaşıma Giriş) beyannamelerinin “Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2023/5 tebliğ” hükümlerine göre “*bitki koruma ürünü sanayiine verilmeyecektir*” beyanı ile Tek Pencere Sisteminde (0902) TPS-GTHB uygunluk yazısı muafiyet kodu ve (0858) TPS-Bitki Koruma Ürünleri muafiyet kodu ile ithal işlemlerinin gerçekleştiği tespit edilmiştir.

31.12.2020 tarih ve 31351 (4. Mükerrer) sayılı Resmî Gazetede yayımlanan “*Tarım ve Orman Bakanlığının Kontrolüne Tabi Ürünlerin İthalat Denetimi Tebliği*” (Ürün güvenliği ve Denetimi:2021/5) hükümlerine göre,

- Muafiyet kapsamında işlem gördüğü yani bu ürünlerin “*gıda ile temas etmeyecek, gıda ve yem sanayi dışında ve/veya karşılarında belirtilen amaçlar dışında kullanılacak olması halinde*” serbest dolaşıma giriş beyannamesinin 44 numaralı hanesine “10617541565699503532523” referans numarası;
- Tebliğin EK-6 bitki koruma ürünü imalinde kullanılan hammaddeler, çekici tuzaklar ile hidrolize protein ihtiva eden cezbediciler içerisinde yer alan “*bu ürünlerin karşılarında belirtilen amaçlar dışında kullanılacak olması halinde*” serbest dolaşıma giriş beyannamesinin 44 numaralı hanesine “1119065263877198781391” referans numarasının kaydedilmesi gerekmektedir.
- Yukarıda belirtilen ithalat işlemlerinde ön bildirim, kontrol belgesi ve/veya uygunluk yazısının düzenlenmeyeceği belirtilmektedir.

Rejim hak sahibi ithalatçı firmalar tarafından gümrük müşavirlerine verilen bilgilerde ithal edilecek bitki koruma ürünlerinin gıda ve yem sanayii dışında ve gıda ile temas etmeyecek amaçlarla kullanılacağı beyanı yapılması halinde, bu beyan istinaden Tebliğ hükümlerine göre uygunluk belgesi ibrazı aranmaksızın gümrük müşavirlerince SDG beyannamelerinde kapsam dışı numarası olan “10617541565699503532523” / “1119065263877198781391” referans numaraları ile işlem yapılabilmektedir.

GTİP veya eşya tanımı itibariyle 2023/5 sayılı Tebliğ eki listelerde yer almakla birlikte, Tebliğin “Muafiyet ve kapsam dışı” başlıklı 10/4’üncü fıkrası alt bentlerinde belirtilen amaçlar dışında kullanılmak amacıyla ithal edilen ürünler için belirtilen kapsam dışı referans numaraları ile ithali öngörülmüştür.

İthalat beyannameleri tetkik edildiğinde ürünlerin muafiyet kapsamında oldukları beyan edilerek tebliğin (ID numarası ile) kapsam dışı ithal edildiği görülecektir. Gümrük idareleri ise sanki muafiyet kapsamında alınmayan bitki koruma ürünlerinin, muafiyet kapsamında olduğu beyan edilerek ithalatlarının gerçekleştiğini ifade etmektedir.

Gümrük idareleri bitki koruma ürünlerinin ithalatının uygunluk belgesine tabi olduğunu, ithalat esnasında uygunluk belgesi sunulmadan ithalat yapıldığı gerekçesiyle ithalatçı firmaları Gümrük Yönetmeliğinin 181. Maddesi gereğince Tarım ve Orman Bakanlığı'na yönlendirip uygunluk belgesi almalarını; uygunluk belgesi alınıp gümrük idaresine ibraz edilememesi halinde 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 235. Maddesine göre müeyyide uygularken, gümrük müşavirlerine/tüzel kişi gümrük müşaviri firmalarına da iştirak hükümlerinden yaptırım uygulamaktadır.

1. Gümrükler Genel Müdürlüğünün 85593407-010.06.01 sayılı, 16/8/2013 sayılı “İdari Yaptırımlar (2013/38)” Genelgesinde belirtildiği üzere, “...Bu açıklamalar doğrultusunda kast unsurunun her olayda ayrı ayrı değerlendirilmesi gerekmektedir. Her olayın özelliklerine göre inceleme yapılması, **gümrük müşavirinin kabahat eylemine iştirakinin olup olmadığı belirlenirken kabahat fiilinden bilgisi olup olmadığı ya da bilmesinin gerekip gerekmediği hususlarının araştırılması gerekmektedir...**” denilmektedir.

2. T.C. TİCARET BAKANLIĞI Risk Yönetimi, Tasfiye ve Döner Sermaye Genel Müdürlüğünün 21.05.2020/54492374 tarih ve sayılı “gümrük müşavirlerinin sorumluluğu” konulu yazıda da belirtildiği üzere, 5326 Sayılı Kabahatler Kanununun 14’üncü maddesinin birinci fıkrası ile 21.01.2014 tarihli ve 28889 sayılı R.G. yayımlı Gümrük Genel Tebliğinin (Tahsilat İşlemleri) (Seri No: 2) 6’ncı maddesine atıf yapılarak iştirak ve dolaylı temsilde sorumlulukla ilgili hükümleri değerlendirilmiştir.

3. 21.01.2014 tarihli ve 28889 sayılı R.G. yayımlı Gümrük Genel Tebliğinin (Tahsilat İşlemleri) (Seri No: 2) 6’ncı maddesinde; iştirak ve dolaylı temsilde sorumlulukla ilgili hükümler ayrıntılı olarak düzenlenmiştir.

4. 21.01.2014 (Mülga) Gümrük Müsteşarlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü, B.02.1.GÜM.0.06.00.07.203-4835 sayılı, 20.06.2006 / 15495 “Kabahatler Kanunu” tasarruflu yazısında “... Kabahatler Kanunu'nun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının gerekçesinde, kabahatlere iştirak haliyle ilgili olarak tek tip fail sisteminin kabul edildiği, kabahatin işlenişine iştirak eden kişiler arasında fail ve şerik (azmettiren ve yardım eden) ayırımının gözetilmediği belirtilmiş olup, bundan hareketle gümrük müşavirinin kabahate iştiraki halinde onun da cezalandırılması gerektiği, ancak 14 üncü maddenin üçüncü fıkrasıyla, kabahate iştirak için kasten ve hukuka aykırı işlenmiş bir fiilin varlığının gerekli ve yeterli olduğu kabul edildiğinden, **gümrük müşavirinin iştiraki için kastının varlığının aranması gerektiği, bu nedenle gümrük müşavirinin kastı yoksa kabahate iştiraktan sorumlu tutularak cezalandırılmasının uygun olmayacağı...**” belirtilmektedir.

Bilindiği üzere gümrük müşavirleri dolaylı temsilcisi oldukları firmalar ile bir vekalet sözleşmesine bağlı olarak kendisine sunulan bilgi ve belgelere göre mevzuatın emredici hükümlerine göre beyanda bulunmakta ve bu kapsamda sorumlulukları bulunmaktadır. Vekalet ilişkisi, gümrük müşavirine rejim beyanında bulundukları eşyalar üzerinde herhangi bir tasarruf hakkı vermediği gibi, eşyanın ithalini takip eden süreçte temsilcisi bulunduğu firmaların işlem süreciyle ilgili olarak herhangi bir kontrol ve denetim yetkisi de bulunmamaktadır.

Dolaylı temsilci olarak ithalatçı firmalardan alınan bilgiler doğrultusunda yapılan beyanlar neticesinde, muafiyet kapsamında olan bitki koruma ürünü sanayisi ve gıda sanayisi dışında kullanılacağı beyan edilerek ithal işlemleri gerçekleştirilmektedir. Söz konusu ürünler ithalattan sonra,

